Η νύμφη Μαία ήταν μια από τις επτά Πλειάδες, τις κόρες του Άτλαντα και της Πλειόνης, που ο Δίας μεταμόρφωσε στον ομώνυμο αστερισμό, του οποίου η ανατολή προμηνύει το καλοκαίρι και η δύση τον χειμώνα. Ζούσε στο βουνό Κυλλήνη της Πελοποννήσου, τη σημερινή Ζήρεια, κι απέφευγε τις συναναστροφές, καθώς ήταν ντροπαλή. Ήταν, όμως, και πολύ όμορφη κι άναψε στον Δία τον πόθο, όταν την είδε. Έτσι, κάποια νύχτα, την ώρα που η Ήρα κοιμόταν, ο αρχηγός των θεών επισκέφτηκε την όμορφη νύμφη στη σπηλιά που κατοικούσε. Στους δέκα μήνες επάνω, μιαν αυγή, η Μαία γέννησε τον Ερμή, τον άφησε στην κούνια κι έφυγε για τις δουλειές της που είχαν μείνει πίσω.

Το νεογέννητο, μόλις σιγουρεύτηκε πως έμεινε μόνο, κατέβηκε απ' το κρεβατάκι και βγήκε περίπατο έξω απ’ τη σπηλιά. Το πρώτο ζωντανό πλάσμα που συνάντησε, ήταν μια χελώνα. Την έσυρε στη σπηλιά, τη σκότωσε, χώρισε το καύκαλο στα δύο, πήρε και ξυλαράκια κι έφτιαξε μια λύρα. Το ’ριξε στο τραγούδι, ώσπου πείνασε.

Χωρίς καμιά ηθική αναστολή, πέταξε ως την Πιερία, έκλεψε πενήντα βόδια του Απόλλωνα, με στριφτά κέρατα. Τα έβαλε να πισωπατούν για να φαίνεται ότι ακολουθούν αντίθετη πορεία, φόρεσε στα πόδια του κλαδιά για να μην αφήνουν ίχνη οι πατημασιές του και κίνησε για την Πελοπόννησο. Στη Βοιωτία, τον είδε ένας γέρος που δούλευε στο αμπέλι του. Το νεογέννητο, ο Ερμής, του φώναξε:

«Γέρο, πολύ κρασί θα κάνεις αλλά δεν είδες ό,τι βλέπεις, δεν άκουσες ό,τι ακούς. Αλλιώς θα σε βρει μεγάλος μπελάς».

Συνέχισε την πορεία του ώσπου έφτασε στις όχθες του Αλφειού ποταμού. Τα βόδια το έριξαν στη βοσκή. Ο Ερμής πήρε δυο ξερά ξύλα, άρχισε να τα τρίβει το ένα στο άλλο οπότε κάποια στιγμή κατάφερε να ανάψει φωτιά. Ήταν ο πρώτος που πετύχαινε κάτι τέτοιο. Μετά, έσφαξε δυο βόδια, τα έψησε και, κατά μια εκδοχή, τα μοίρασε σε δώδεκα μερίδες, μια για κάθε θεό, κατά άλλη εκδοχή, τα έφαγε. Τα υπόλοιπα, τα έκρυψε στην Πύλο. Σκόρπισε τις στάχτες, πέταξε στο ποτάμι τα κλαδιά που φορούσε στα πόδια του, γύρισε στη σπηλιά και χώθηκε στην κούνια περιμένοντας τη μαμά του σαν καλό παιδί. Όταν αυτή γύρισε, ο Ερμής δεν κρατήθηκε και της διηγήθηκε όλα όσα έκανε την πρώτη μέρα της ζωής του. Εκείνη τον μάλωσε για την κλεψιά αλλά υποσχέθηκε να μην τον μαρτυρήσει.

Ο Απόλλωνας γρήγορα κατάλαβε πως του έλειπε ολόκληρο κοπάδι. Μάντης καθώς ήταν, εντόπισε τον κλέφτη και πήγε να ζητήσει εξηγήσεις. Κατά μια εκδοχή, έπεσε πάνω στον γέρο που δούλευε στο αμπέλι και τον ρώτησε αν είδε κλέφτες να οδηγούν κοπάδι βόδια με στριφτά κέρατα. Ο γέρος του μίλησε για ένα παιδί που οδηγούσε βόδια τα οποία πισωπατούσαν. Ο θεός του φωτός κατέληξε στη σπηλιά της Κυλλήνης κατηγορώντας τον Ερμή.

Άδικα τον υποστήριζε η μάνα του, πώς είναι δυνατόν μωρό παιδί να κάνει τέτοια πράγματα. Ο Απόλλωνας άρπαξε τον Ερμή στα χέρια του, αλλ’ αυτός άφησε μια πολύ ηχηρή ριπή από τον πισινό του και ταυτόχρονα φταρνίστηκε. Τρόμαξε ο άλλος και τον άφησε στην κούνια. Συνέχισε, όμως, να ζητά πίσω τα βόδια. Ξεδιάντροπα, το νεογέννητο πρότεινε να πάνε στον πατέρα τους τον Δία να δικάσει τη διαφορά. Ο Απόλλωνας δέχτηκε.

Ούτε μπροστά στον Δία δίστασε ο Ερμής να αραδιάζει το ένα ψέμα πίσω απ' τ' άλλο κάνοντας τον αρχηγό των θεών να γελά με την ψυχή του. Κάποια στιγμή, όμως, σοβαρεύτηκε κι έδωσε εντολή στον κλέφτη να επιστρέψει τα ζώα και στον Απόλλωνα να πάψει να φωνάζει. Ο μικρός αναγκάστηκε να οδηγήσει τον αδερφό του στην Πύλο. Εκείνος τα ’χασε, όταν είδε ότι το μωρό είχε καθαρίσει δυο βόδια στην καθισιά του κι άρχισε ν’ αναρωτιέται, τι θα γινόταν μ’ αυτό το παιδί, όταν θα μεγάλωνε.

Αντί για άλλη απάντηση, ο Ερμής άρχισε να παίζει τη λύρα και να τραγουδά. Ο καλλιτέχνης θεός μαγεύτηκε κι αμέσως καλμάρισε. Ο Ερμής έσπευσε να του χαρίσει τη λύρα και βαθιά υποχρεωμένος ο Απόλλωνας τού αποκάλυψε μερικά από τα μυστικά της μαντικής του τέχνης. Ορκίστηκαν αιώνια φιλία και την κράτησαν.

(τελευταία επεξεργασία, 28 Δεκεμβρίου 2020)